

26. 2. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poznámka ke škodě způsobené dopravním prostředkem dle NOZ

Dopravní nehody a škody způsobené dopravním prostředkem jsou na denním pořádku. V této souvislosti je samozřejmě nutné zohlednit aktuální úpravu této problematiky v novém občanském zákoníku. Je důležité rozeznat, zda se opravdu jedná o tento druh objektivní odpovědnosti.

Občanský zákoník z velké části vychází z předchozí úpravy povinnosti k náhradě škody (§ 427 OZ1964), která je i nadále objektivního charakteru a je jedním z mála ustanovení tohoto typu v novém civilním kodexu.

V zahraničí je povinnost k náhradě škody vzniklé z provozu dopravního prostředku zakotvena ve zvláštních právních předpisech a i právní úprava v OZ1964 navazovala na normy uvedené ve zvláštním zákoně. [1] Tím byl v minulosti zák. č. [58/1956](#) Sb., o odpovědnosti za škody způsobené dopravními prostředky. Povinnost k náhradě škody nicméně zůstala obsažena přímo v občanském zákoníku i po rekodifikaci.

Zákon v šesti paragrafech reguluje v návaznosti na dosavadní judikaturu tuto problematiku tak, že z valné části přejímá dosavadní východiska (např. judikovaná, ale nezakotvená domněnka provozovatele v § 2930) a přináší nové pojetí starých institutů (např. § 2928 viz dále).

Důležité je, že u provozu dopravního prostředku zákon zachovává dosavadní pojetí nahrazované škody. Hradí se totiž pouze škoda, která je způsobena zvláštní povahou tohoto provozu. Zvláštní povaha je dána např. u újmy způsobené mimořádně silným trhnutím vozu, v jehož důsledku upadne cestující, u újmy způsobené vypadnutím předmětu z jedoucího vlaku nebo automobilu nebo u újmy způsobené kamenem odlétнувším od kola jedoucího automobilu. Naopak újmou způsobenou zvláštní povahou provozu není zdravotní nevolnost vyvolaná letem či delší jízdou autobusem, nachlazení v nevytopeném autobusu nebo újma zapříčiněná vhozením předmětu do okénka jedoucího vlaku.[2]

Takovou povahou se rozumí každá okolnost provozu dopravního prostředku, která je vzhledem ke svému zvýšenému nebezpečnému působení objektivně způsobilá vyvolat škodu (typicky např. rychlost dopravního prostředku, vykolejení). Zvláštní povaha provozu je dána charakteristickými vlastnostmi určitého druhu dopravy či dopravního prostředku a jeho projevy navenek.[3]

V této souvislosti je nutné dodat, že se musí jednat opravdu o bezprostřední souvislost se zvláštní povahou provozu. Toto pojetí není ničím neobvyklé a je obdobné i v zahraničí. AG Mnichov[4] například nedávno rozhodl, že se nejedná o tento typ odpovědnosti, pokud řidič umístí vedle svého vozidla nákupní vozík, aby z něj vyložil náklad a tento vozík následně sjede z kopce a způsobí škodu na dalším odstaveném vozidle. Takováto činnost totiž nemá souvislost se zvláštní povahou provozu.[5]

Vyřešení této otázky v soudním řízení není nedůležité. Při provozu dopravního prostředku se totiž jedná se totiž o objektivní odpovědnost, která má jiná pravidla unesení důkazního břemene, než „obecná“ povinnost k náhradě škody.

JUDr. Jakub Dohnal, Ph.D.,
advokát

[DOHNAL PERTOT SLANINA | advokátní kancelář](#)

PRAHA | HRADEC KRÁLOVÉ | OLOMOUC | LETOHRAD

Prvního pluku 143/12, Praha - Karlín
Komenského 266/3, Hradec Králové
Schweitzerova 84/50, Olomouc
Václavské náměstí 76, Letohrad

Tel.: +420 587 407 086

e-mail: info@akdps.cz

[1] Např. rakouský zák. č. 48/1959 - Eisenbahn- und Kraftfahrzeughaftpflichtgesetz. Na rozdíl od české právní úpravy se zde nachází 22 paragrafů regulujících samostatně tuto problematiku a možnosti exkulpace jsou širší - k tomu § 9 předmětného zákona.

[2] Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014).

Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, s. 1612, zcela shodně OBLIHA, I. a kol. Náhrada škody podle občanského a obchodního zákoníku, zákoníku práce, v oblasti průmyslového vlastnictví a podle autorského zákona. Praha: Leges, 2012, s. 88

[3] ŠKÁROVÁ, M. in ŠVESTKA, J. a kol. Občanský zákoník - komentář. II. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 1241

[4] Rozhodnutí ze dne 02.05.2014 sp. zn. C 28512/12).

[5] Podrobně k německé právní úpravě viz Grüneberg, Der «rollende» Einkaufswagen, NZV 1992, 304

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)

- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)